

Kommunale gebyrer - Budsjett 2026

Årdal kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost.

Selvkost innebærer at ekstrakostnadene som kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene.

En annen sentral begrensning i kommunens handlingsrom er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene.

Dette betyr at hvis kommunen har bokført et overskudd som er eldre enn fire år, må dette brukes til å redusere gebyrene i det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2021 i sin helhet være disponert innen 2026.

Utfordringer med selvkostbudsjettet

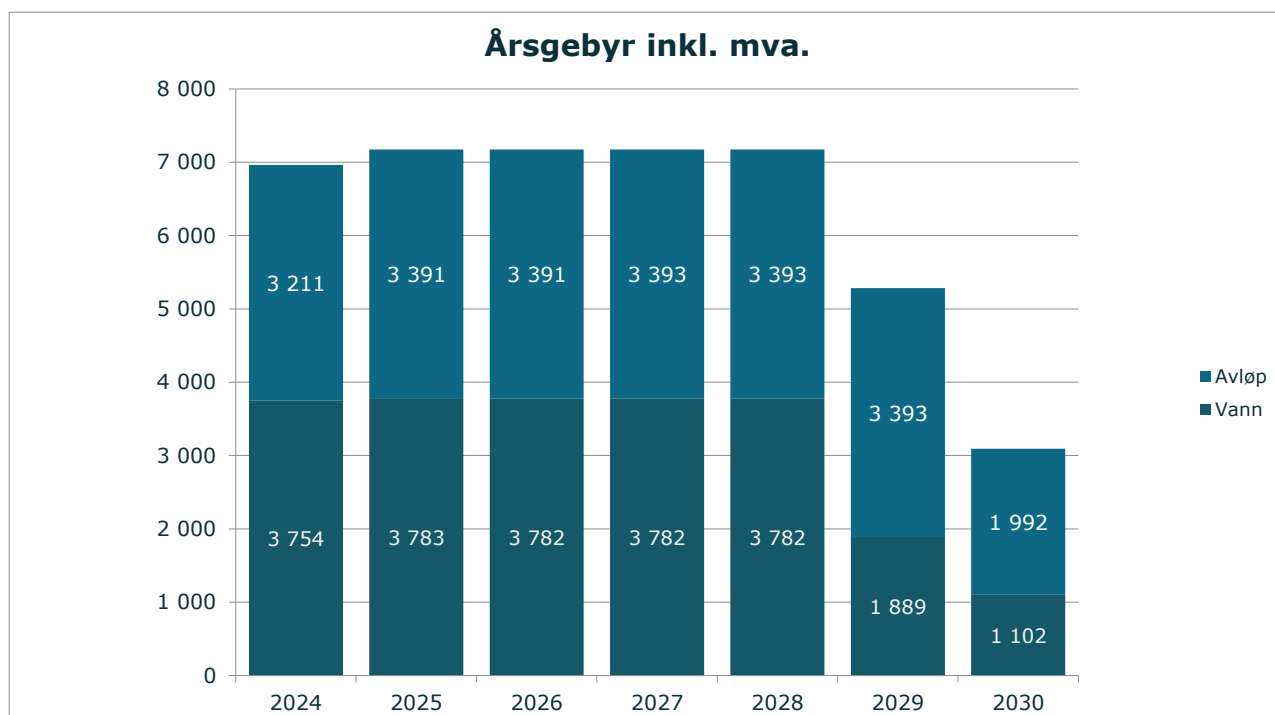
Det er en rekke faktorer som påvirker selvkostresultatet og som ligger utenfor kommunens kontroll. De viktigste faktorene er budsjettårets forventede kalkylerente (3 mnd NIBOR + 0,7 %-poeng), kapasitetsbegrensninger ved gjennomføring av planlagte prosjekter, samt usikre utgifter og inntekter. I sum fører dette til at det er utfordrende å treffe med budsjettet.

Generelle forutsetninger

Kalkylerenten er anslått å bli 4,43 % i 2026. Budsjettet er utarbeidet den 22. september 2025. Tallene for 2024 viser endelig etterkalkyle, tallene for 2025 er prognostiserte verdier, mens tallene for 2026 til 2029 er budsjett-/økonomiplan. Ved behov for ytterligere grunnlagstall og beregningsmetoder henvises det til kommunens selvkostmodell Momentum Selvkost Kommune.

Gebyrutvikling for vann og avløp

Fra 2025 til 2026 foreslås en samlet gebyrreduksjon på rundt 0,0 %. I perioden 2024 til 2029 reduseres samlet gebyr med kr 1 682, fra kr 6 965 i 2024 til kr 5 283 i 2029. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig gebyrreduksjon på 5,4 %. Gebyreksempelene for vann og avløp er basert på et årlig vannforbruk på 150 kubikkmeter.

Gebyrendring fra året før	2026	2027	2028	2029	2030
Vann	0,0 %	0,0 %	0,0 %	-50,0 %	-41,7 %
Avløp	0,0 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	-41,3 %
Samlet endring	0,0 %	0,0 %	0,0 %	-26,4 %	-41,4 %

Årdal kommune benytter selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune til for- og etterkalkulasjon av kommunale gebyrer.

Modellen benyttes for tiden av flere enn 300 norske kommuner og selskap.

Forslaget til gebyrsatser for 2026 er utarbeidet av Årdal kommune i samarbeid med Momentum by Visma som har mer enn 21 års erfaring med selvkostberegninger og -rådgivning og bred erfaring rundt alle problemstillinger knyttet til selvkost.

Vann - 2024 til 2030

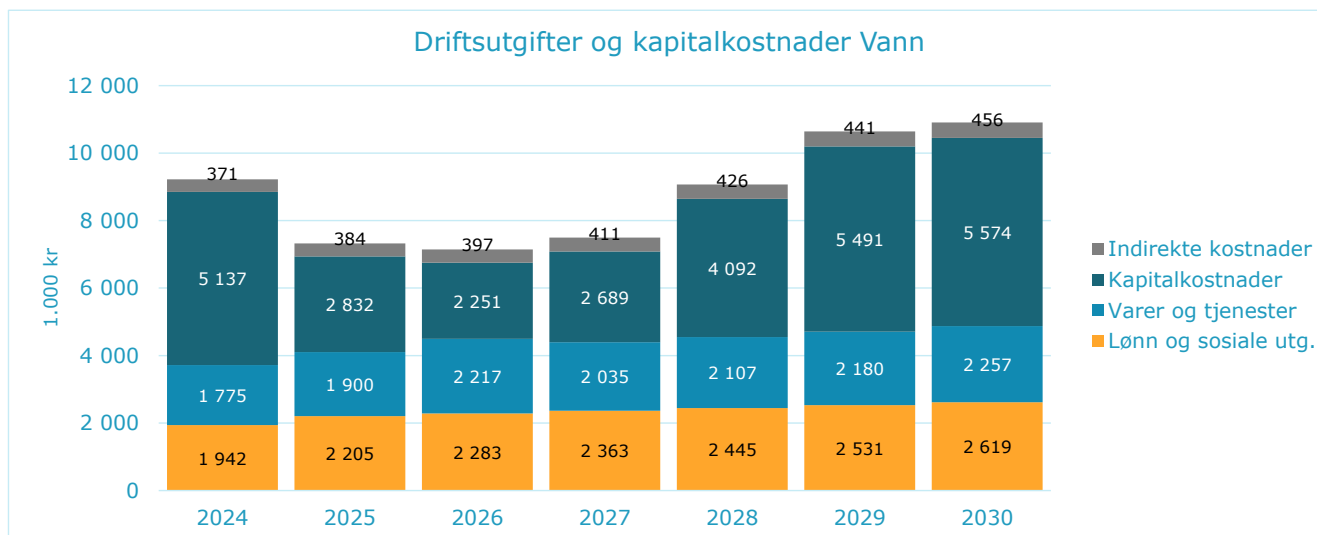
Gebyrsetter - Vann 2024 til 2030

De samlede gebyrinntektene for vann i Årdal kommune er ment å dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. Årsgebyret er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. For 2026 er det beregnet at abonnementsgebyret bør settes til 1 337 kroner og forbruksgebyret bør settes til 16,30 kroner/m³ for å dekke kommunens forventede kostnader. Det gir et samlet årsgebyr på 3 782 kroner for en standardabonnent med årlig vannforbruk på 150 m³.

Gebyrsetter, Vann (inkl. mva.)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	1 240	1 295	1 337	1 337	1 337	668	390
Endring, abonnementsgebyr		4,4 %	3,3 %	0,0 %	0,0 %	-50,0 %	-41,7 %
Forbruksgebyr (kr/m ³)	16,76	16,58	16,30	16,30	16,30	8,14	4,75
Endring, forbruksgebyr		-1,1 %	-1,7 %	0,0 %	0,0 %	-50,0 %	-41,7 %
Årsgebyr ved 150 m³ årlig forbruk	3 754	3 783	3 782	3 782	3 782	1 889	1 102
Endring fra året før		0,8 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	-50,0 %	-41,7 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Vann

Diagrammet viser den forventede utviklingen av kostnadene for vann frem mot 2030.

Fra 2025 til 2026 forventes de totale kostnadene å øke med 2,70 %, hvorav lønnsutgiftene øker mest med omtrent 77 000 kroner. Kapitalkostnadene utgjør 31,49 % av de totale kostnadene og forventes å øke med 3,3 millioner kr fra 2026 til 2030 som følge av

Selvkostoppstilling Vann

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
10*** Lønn	1 942	2 205	2 283	2 363	2 445	2 531	2 619
11*** Varer og tjenester	723	900	932	964	998	1 033	1 069
12*** Varer og tjenester	799	1 000	1 035	1 071	1 109	1 148	1 188
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenprod	254	0	0	0	0	0	0
Aktivitetsendring driftsutgifter (nominelt)	0	0	250	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	3 717	4 105	4 499	4 398	4 552	4 711	4 876
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	3 692	1 367	730	750	1 221	2 108	2 161
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	1 445	1 466	1 522	1 939	2 871	3 383	3 413
Sum kapitalkostnader	5 137	2 832	2 251	2 689	4 092	5 491	5 574
Indirekte kostnader (drift og kapital)	371	384	397	411	426	441	456
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-23	315	-31	-32	-33	-34	-35
Gebyrgrunnlag	9 202	7 636	7 116	7 466	9 037	10 609	10 871
Gebyrinntekter	11 131	11 991	12 102	12 099	12 099	6 053	3 537
Herav tilknytningsgebyr	0	0	10	10	10	10	10
Selvkostresultat	1 929	4 355	4 985	4 632	3 062	-4 556	-7 334
Selvkost dekningsgrad i %	120,97 %	157,02 %	170,06 %	162,05 %	133,88 %	57,05 %	32,53 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Selvkostfond 01.01	-7 802	-6 170	-1 995	3 013	7 872	11 340	7 181
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	1 929	4 355	4 985	4 632	3 062	-4 556	-7 334
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	-297	-179	22	226	406	397	154
Selvkostfond 31.12	-6 170	-1 995	3 013	7 872	11 340	7 181	0

Avløp - 2024 til 2030

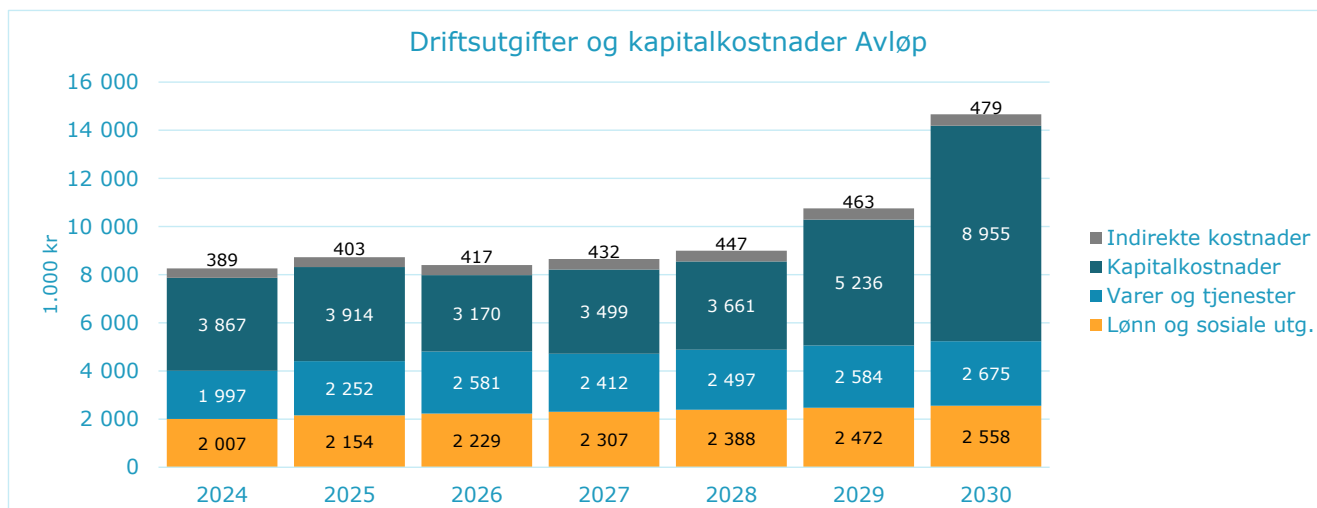
Gebyrsetter - Avløp 2024 til 2030

De samlede gebyrinntektene for avløp i Årdal kommune er ment å dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. Årsgebyret er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. For 2026 er det beregnet at abonnementsgebyret bør settes til 1 201 kroner og forbruksgebyret bør settes til 14,61 kroner/m³ for å dekke kommunens forventede kostnader. Det gir et samlet årsgebyr på 3 391 kroner for en standardabonnent med årlig vannforbruk på 150 m³.

Gebyrsetter, Avløp (inkl. mva.)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	1 060	1 161	1 201	1 201	1 201	1 201	705
Endring, abonnementsgebyr		9,5 %	3,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	-41,3 %
Forbruksgebyr (kr/m ³)	14,34	14,87	14,61	14,62	14,62	14,62	8,58
Endring, forbruksgebyr		3,7 %	-1,8 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	-41,3 %
Årsgebyr ved 150 m³ årlig forbruk	3 211	3 391	3 391	3 393	3 393	3 393	1 992
Endring fra året før		5,6 %	0,0 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	-41,3 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Avløp

Diagrammet viser den forventede utviklingen av kostnadene for avløp frem mot 2030.

Fra 2025 til 2026 forventes de totale kostnadene å reduseres med 4,09 %, hvorav utgifter til varer og tjenester øker mest med omtrent 79 000 kroner. Kapitalkostnadene utgjør 37,75 % av de totale kostnadene og forventes å øke med 5,8 millioner kr fra 2026 til 2030 som følge av planlagte investeringer.

Selvkostoppstilling Avløp

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
10*** Lønn	2 007	2 154	2 229	2 307	2 388	2 472	2 558
11*** Varer og tjenester	963	900	932	964	998	1 033	1 069
12*** Varer og tjenester	645	952	985	1 020	1 055	1 092	1 131
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenprod	389	400	414	428	443	459	475
Aktivitetssendring driftsutgifter (nominelt)	0	0	250	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	4 005	4 406	4 810	4 720	4 885	5 056	5 233
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	2 365	2 299	1 363	1 590	1 650	1 698	3 955
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	1 502	1 615	1 807	1 908	2 010	3 538	5 001
Sum kapitalkostnader	3 867	3 914	3 170	3 499	3 661	5 236	8 955
Indirekte kostnader (drift og kapital)	389	403	417	432	447	463	479
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-101	278	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	8 160	9 002	8 397	8 650	8 993	10 755	14 667
Gebyrinntekter	9 254	10 513	10 620	10 624	10 629	10 627	6 244
Herav tilknytningsgebyr	0	0	10	10	10	10	10
Selvkostresultat	1 094	1 511	2 223	1 974	1 636	-128	-8 424
Selvkost dekningsgrad i %	113,40 %	116,79 %	126,47 %	122,82 %	118,19 %	98,81 %	42,57 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Selvkostfond 01.01	-1 050	22	1 568	3 909	6 091	8 026	8 247
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	1 094	1 511	2 223	1 974	1 636	-128	-8 424
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	-22	35	119	208	298	349	177
Selvkostfond 31.12	22	1 568	3 909	6 091	8 026	8 247	0

Feiing - 2024 til 2030

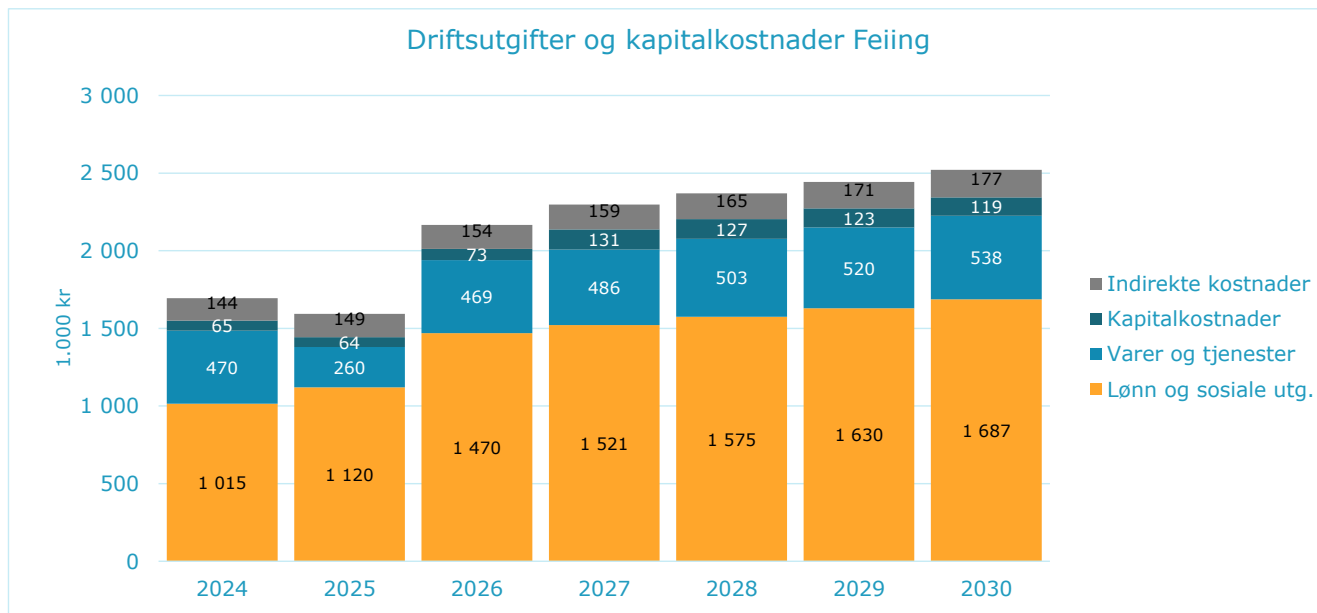
Gebyrsetter - Feiing 2024 til 2030

De samlede gebyrinntektene for feiing i Årdal kommune er ment å dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. For 2026 er det beregnet at normalgebyret ("standardgebyret") for feiing bør settes til 824 kroner for å dekke kommunens forventede kostnader. Dette er en endring på 0 kroner fra 2025 til 2026. Normalgebyret som er vist i tabellen nedenfor er 662 - 1/1 pipe. Gebyret til den enkelte abonnent vil variere med abonnentkategori.

Gebyrsetter, Feiing (ekskl. mva.)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Normalgebyr (kr/vare)	659	824	824	865	908	925	1 045
Endring fra året før		25,0 %	0,0 %	5,0 %	5,0 %	1,9 %	13,0 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Feiing

Diagrammet viser den forventede utviklingen av kostnadene for feiing frem mot 2030.

Fra 2025 til 2026 forventes de totale kostnadene å øke med 39,33 %, hvorav lønnsutgiftene øker mest med omtrent 350 000 kroner. Kapitalkostnadene utgjør 3,35 % av de totale kostnadene og forventes å øke med 45 995 kr fra 2026 til 2030 som følge av planlagte investeringer.

Selvkostoppstilling Feiing

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
10*** Lønn	1 015	1 120	1 470	1 521	1 575	1 630	1 687
11*** Varer og tjenester	439	200	207	214	222	230	238
12*** Varer og tjenester	31	60	62	64	67	69	71
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenprod	0	0	200	207	214	222	230
Direkte driftsutgifter	1 485	1 380	1 939	2 007	2 077	2 150	2 225
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	48	48	48	99	99	99	99
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	18	16	25	32	28	24	20
Sum kapitalkostnader	65	64	73	131	127	123	119
Indirekte kostnader (drift og kapital)	144	149	154	159	165	171	177
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-149	-140	-144	-147	-151	-155	-158
Gebyrgrunnlag	1 545	1 453	2 022	2 150	2 218	2 289	2 362
Gebyrinntekter	1 485	1 863	1 863	1 955	2 054	2 092	2 362
Selvkostresultat	-60	410	-159	-195	-165	-197	0
Selvkost dekningsgrad i %	96,10 %	128,23 %	92,13 %	90,95 %	92,57 %	91,37 %	100,00 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Selvkostfond 01.01	277	227	657	523	347	193	-0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-60	410	-159	-195	-165	-197	0
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	11	19	26	18	11	4	-0
Selvkostfond 31.12	227	657	523	347	193	-0	-0

Bygge- og delesak - 2024 til 2030

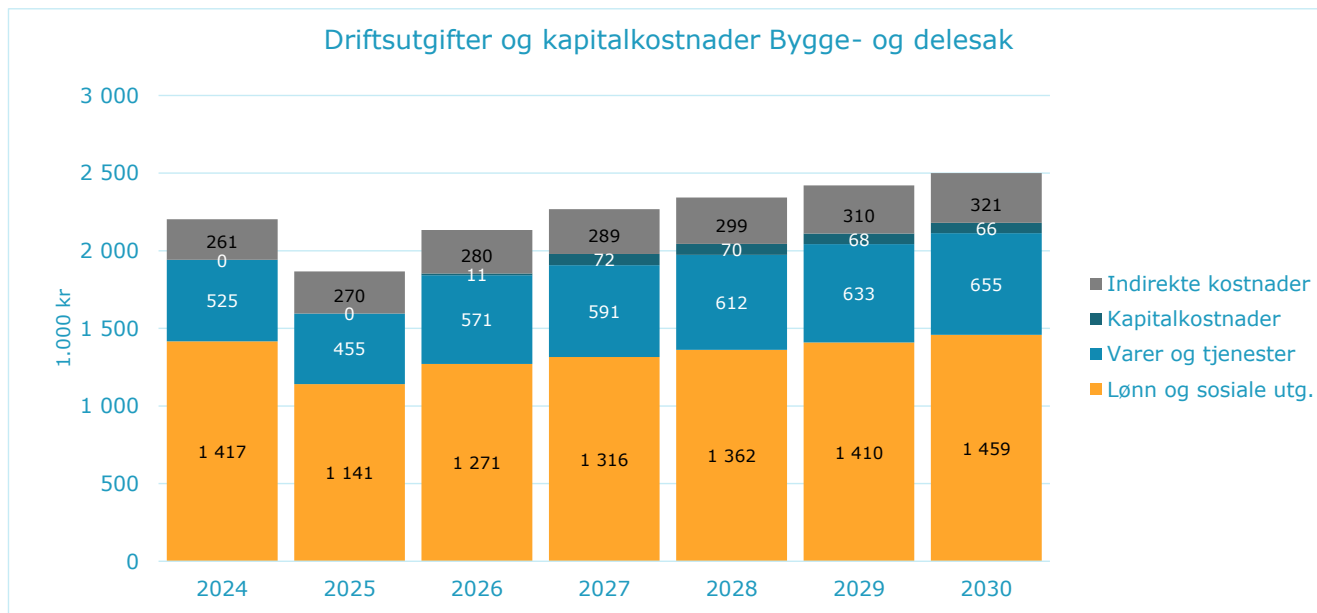
Gebyrsetter - Bygge- og delesak 2024 til 2030

Gebyrinntektene for kommunens myndighetsoppgaver svinger normalt en del, fordi de avhenger av hvor mange og hvilke typer saker kommunen får til behandling hvert år. Dekningsgraden viser hvor mye gebyrene dekker av kommunens kostnader på tjenestområdet. For årene etter 2025 viser tabellen hvilke inntekter kommunen må ha for å oppnå en stadig økende kostnadsdekning.

Driftsinntekter, Bygge- og delesak (ekskl. mva.)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsinntekter	1 308 800	1 000 000	1 041 000	1 134 051	1 405 857	1 694 467	2 000 611
Endring fra året før		-23,6 %	4,1 %	8,9 %	24,0 %	20,5 %	18,1 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader Bygge- og delesak

Diagrammet viser den forventede utviklingen av kostnadene for bygge- og delesak frem mot 2030.

Fra 2025 til 2026 forventes de totale kostnadene å øke med 16,15 %, hvorav lønnsutgiftene øker mest med omtrent 130 000 kroner. Kapitalkostnadene utgjør 0,53 % av de totale kostnadene og forventes å øke med 54 489 kr fra 2026 til 2030 som følge av planlagte investeringer.

Selvkostoppstilling Bygge- og delesak

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
10*** Lønn	1 417	1 141	1 271	1 316	1 362	1 410	1 459
11*** Varer og tjenester	46	120	124	129	133	138	143
12*** Varer og tjenester	204	10	110	114	118	122	127
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenprod	275	325	336	348	360	373	386
Direkte driftsutgifter	1 942	1 596	1 842	1 907	1 974	2 043	2 114
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	0	0	0	51	51	51	51
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	0	0	11	21	19	17	15
Sum kapitalkostnader	0	0	11	72	70	68	66
Indirekte kostnader (drift og kapital)	261	270	280	289	299	310	321
+/- Øvrige inntekter og kostnader	0	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	2 203	1 866	2 133	2 268	2 343	2 421	2 501
Gebyrinntekter	1 309	1 000	1 041	1 134	1 406	1 694	2 001
Subsidiering	894	866	1 092	1 134	937	726	500
Selvkostresultat	-894	-866	-1 092	-1 134	-937	-726	-500
Selvkost dekningsgrad i %	59,42 %	53,59 %	48,80 %	50,00 %	60,00 %	70,00 %	80,00 %

Oppmåling - 2024 til 2030

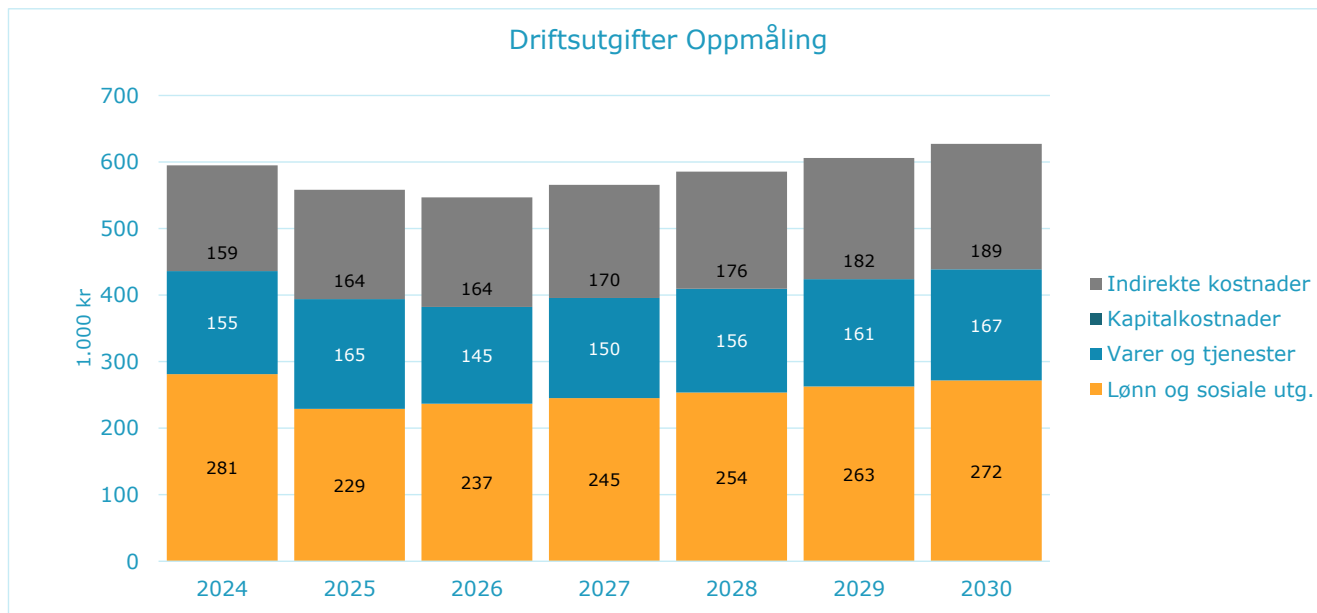
Gebyrsetter - Oppmåling 2024 til 2030

Gebyrinntektene for kommunens myndighetsoppgaver svinger normalt en del, fordi de avhenger av hvor mange og hvilke typer saker kommunen får til behandling hvert år. Dekningsgraden viser hvor mye gebyrene dekker av kommunens kostnader på tjenestområdet. For årene etter 2025 viser tabellen hvilke inntekter kommunen må ha for å oppnå en stadig økende kostnadsdekning.

Driftsinntekter, Oppmåling (ekskl. mva.)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Driftsinntekter	118 620	216 000	225 072	282 929	351 398	424 313	501 902
Endring fra året før		82,1 %	4,2 %	25,7 %	24,2 %	20,8 %	18,3 %

Driftsutgifter Oppmåling

Diagrammet viser den forventede utviklingen av kostnadene for oppmåling frem mot 2030.

Fra 2025 til 2026 forventes de totale kostnadene å reduseres med 2,96 %, hvorav lønnsutgiftene øker mest med omtrent 8 000 kroner.

Selvkostoppstilling Oppmåling

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
10*** Lønn	281	229	237	245	254	263	272
11*** Varer og tjenester	46	30	31	32	33	34	36
12*** Varer og tjenester	9	10	10	11	11	11	12
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenprod	101	125	104	108	111	115	119
Direkte driftsutgifter	436	394	382	396	410	424	439
Indirekte kostnader (drift og kapital)	159	164	164	170	176	182	189
Gebyrgrunnlag	595	558	547	566	586	606	627
Gebyrinntekter	119	216	225	283	351	424	502
Subsidiering	476	342	322	283	234	182	125
Selvkostresultat	-476	-342	-322	-283	-234	-182	-125
Selvkost dekningsgrad i %	19,93 %	38,68 %	41,17 %	50,00 %	60,00 %	70,00 %	80,00 %